

Rad Phillipa
Toledana

Sezonu u Zagrebu obilježiti će izložbe Alberta Giacomettija, Joba i Martinisa, dok su Split i Rijeka u znaku tematskih projekata

piše Patricia Kiš

Tanke i izdužene skulpture koje kao da nestaju pred očima promatrača, simbol tjeskobe, nestalnosti, egzistencijalizma, visoke do dva metra, ključni su radovi prema mnogim tumačenjima najvažnijeg kipara poslijeratne umjetnosti Alberta Giacomettija.

Neke od tih radova, među kojima su "Čovjek koji hoda" i "Žene iz Venecije", moći ćemo vidjeti od 20. rujna u Umjetničkom paviljonu. Izložba "Alberto Giacometti. Skulpture, crteži, litografije. Portreti sadašnjosti" prikazat će djela iz privatne Fondacije Maeght, čiji je osnivač Aimé Maeght bio i velik prijatelj ovog umjetnika, koji je, pak prijateljevao i sa Jean Paulom Sartreom, i upravo taj filozofski aspekt utjelovio u skulpturi. "Svako biće stvara svoju vlastitu prazninu, to želim prikazati u skulpturi", tumačio je Giacometti, koji je bio svjedokom Prvog i Drugog svjetskog rata te Španjolskoga građanskog rata, i stvorio melankoničnu, potištenu figuru čovjeka koju kao da je progutala atmosfera koja ju okružuje, čovjeka izdužena tijela i sitne glave, bića iz kojih izvire smrt.

ESTETIKA 80-ih Izložiti će se devet skulptura, dvanaest crteža i dvadesetak litografija, u čijem je temelju prikaz ljudskog lika. Podsjetimo da je jedan od pet legalnih odljeva "Čovjeka koji hoda", skulpture koju ćemo imati prilike vidjeti i u Zagrebu, prodan nedavno na aukciji za 104,6 milijuna dolara.

Prije Giacomettija, u Muzeju suvremene umjetnosti 8. rujna otvorit će se izložba "Kako živi narod. Izvještaj o pasivnosti" Kristine Leko, na kojoj se umjetnica referira na knjigu Rudolfa Bićanića "Kako živi narod" iz 1936. godine. Riječ je o socijalnom, ekonomskom i etnološkom istraživanju ovog pravnik i političara, iz kojeg su mnoge teze, kako se pokazalo tijekom trogodišnjeg istraživanja ove umjetnice, aktualne dandanas. Kristina Leko je, naime, u tri godine obilazila krajeve u Hrvatskoj i BiH koje je tridesetih obilazio i Bićanić te pisanom riječi, videom, fotografijom i crtežom bi-

Nastavak na sljedećoj stranici →

LIKOVNA UMJETNOST Što pripremaju muzeji i galerije za jesen

Šokantni snimci, krhke skulpture i važne retrospektive

lježila kako ljudi danas žive.

Isti dan u Galeriji umjetnina Split otvara se izložba fotografija Ivana Posavca "Horizonti/Dolje tvrdo, gore visoko". Kustosica Iris Slade na izložbu poziva fotografijom koju je Posavec snimio na Bačvicama. Riječ je o panoramskim fotografijama: četrnaest crno-bijelih snimaka nastalih u prvom desetljeću 21. stoljeća, na printovima formata 90 x 360 cm.

Dan ranije, 7. rujna, u Muzeju za umjetnost i obrt otvorit će se retrospektivna izložba dizajnerice Sanje Bachrach Krištofić i fotografa Marija Krištofića koji su svojim djelovanjem ponajprije obilježili estetiku osamdesetih, od naslovnica LP-ja pa nadalje.

U rujnu će se u Muzeju grada Zagreba otvoriti izložba posvećena glazbeniku Rudolfu Matzu, na temelju donacije Rudolfa i njegove supruge Margite. Riječ je, kako tumače iz MGZ-a, o "legendarnom glazbenom bračnom paru. Na izložbi posebna cjelina prikazuje njihov stan u Mesničkoj ulici broj 15, koji je bio mjesto okupljanja i druženja ljudi iz glazbenih i kulturnih krugova".

FOTOGRAFSKE ZVIJEZDE Na niz lokacija u Zagrebu, 13. rujna počinje Međunarodni festival fotografije Organ vida. Strani gosti su, među ostalima, fotografske zvijezde Phillip Toledano i Roger Ballen, a predviđena je i hrvatska premijera dokumentarca o jednom

Salon mladih u studenom u HDLU pod naslovom "Troškovnik" bavi se temom financiranja kulturnih djelatnosti

od najkontroverznijih fotografa suvremenog doba Robertu Mapplethorpeu, pod nazivom "Pogledajte slike". Redatelji su Fenton Bailey i Randy Barbato. Na skupnoj izložbi, u Francuskom paviljonu, izlaže među ostalima i M. Scott Brauer, autor projekta o kampanjama na novim predsjedničkim izborima u SAD-u. Riječ je o ciklusu pod nazivom "This is the worst party I've ever been to" (Ovo je najgora zabava na kojoj sam ikada bio).

Izložba "Lekcije iz '91." prikazat će tijek rata na području bivše Jugoslavije, u galeriji Zvonimir, a kustosica je Sandra Vitaljić. U sklopu Festivala u Galeriji Pikto otvorit će se izložba "1%: Privilegija u doba globalne nejednakosti", čiji je kustos Myles Little, urednik fotografije u Timeu. Tema je kako fotografi vizualiziraju činjenicu da jedan posto svjetske populacije posjeduje polovicu svjetskog bogatstva.

Društveno je angažirana i međunarodna izložba suvremene umjetnosti "Izvolite, ispraznite svoje džepove", koju za kraj rujna pripremaju u riječkom Muzeju moderne i suvremene umjetnosti, u sklopu koje, među ostalima, izlažu i Jasmina Cibic, Christian Jankowski, Mirna Kutleša, Gabriel Lester, Ola Pehrson, Kristian Kožul i Damir Žižić... Kustosica je Ksenija Orelj, koja tumači: "Osvrćemo se na umjetničke radove koji se bave kockarskom dinamikom financijskih institucija, porastom spekulativnih načina poslovanja i rizičnih modela ulaganja te hirovitim odnosima kreditora i dužnika. Obećanja spasa i znakovi potonuća, vrhunci i litice globalnog financijskog prometa, uz hitre oscilacije između socijalne euforije i socijalne panike, čine karakteristične

prizore izložbe." Angažiran je i Salon mladih, predviđen u studenom u Hrvatskom društvu likovnih umjetnika, tema je "Troškovnik". Kustosice su Martina Miholić i Mia Orsag, a teza sljedeća: "Činjenice govore da je sve manje sredstava iz državnih i gradskih fondova za financiranje kulturnih djelatnosti u Hrvatskoj, samim time oštećuje se i kvaliteta umjetničke produkcije. Umjetnost je trenutno najbolji primjer struke u kojoj pojedinac ne radi da bi zaradivao, nego dijametralno suprotno, zaraduje da bi mogao raditi."

NEIZLAGANA DJELA Od izložbi posvećenih modernoj umjetnosti, istaknimo da u Klovićevim dvorima za 13. listopada pripremaju retrospektivu Ignjata Joba. Jobov slikarski opus uključuje oko 250 poznatih slika u ulju, a najstarije potječu iz 1917. Većina slika nastala je u vremenskom rasponu od kraja 1928. do jeseni 1935., kada umire izmučen tuberkulozom. Za izložbu su posuđene i slike koje se čuvaju u muzejima Republike Srbije te neke iz privatnih kolekcija koje nikada nisu bile izlagane. Kustos je Zvonko Maković, koji također priprema u Gliptoteci HAZU retrospektivu Ljube Ivančića (dio smo izložbe mogli već vidjeti ljetos u Zavičajnom muzeju Rovinj). Izložba će se otvoriti u studenome.

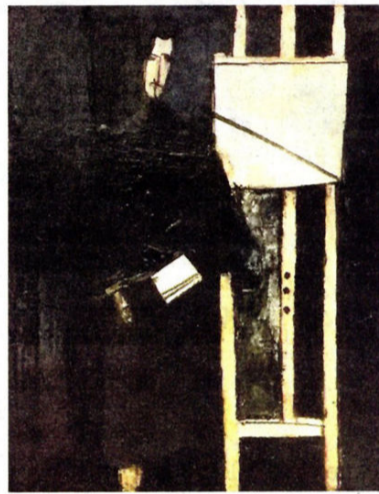
Splitska će se publika u prosincu vratiti u dvadesete godine prošlog stoljeća, riječ je o prvom poglavlju u nizu izložbi kojima se planira obuhvatiti umjetnost u Splitu između dva rata, naziv je "U raskoraku između mita i zbilje, 1919.-1929.", a kustosi su Božo Majstorović i Iris Slade. "Zahvaljujući novoj političkoj realnosti i pripajanju Zadra i Rijeke Kraljevini Italiji, Split je postao glavni administrativni, gospodarski i kulturni centar nove države na jadranskoj obali. Broj stanovnika se naglo povećava, grad se širi. Nova politička i gospodarska elita, koja je preuzela upravljanje gradom, imala je ambiciozne planove" i kao posljedica "kulturni i umjetnički život dobiva novi zamah, nerijetko potaknut političkim i ideološkim razlozima. Povećava se broj umjetnika koji žive u gradu, raste broj izložbi, otvaraju se novi izložbeni prostori od kojih će osobitu važnost imati Salon Galiić, tumače kustosi Majstorović i Slade. Tema su i javni spomenici Ivana Meštrovića (Marko Marulić, Grgur Ninski), slike Emanuela Vidovića, kolekcionarska uloga gradonačelnika Ive Tartaglie, standardi likovne kritike koju novinskim člancima podiže Ivo Dellale, otvaranje Galerije umjetnina...

U Modernoj galeriji Zagreb za prosinac u Zagrebu pripremaju izložbu "Vizije grada - Ikonografija grada 2". Podsjetimo kako je prvi dio izložbe kustosa Željka Marcijuša, o ikonografiji grada u likovnoj umjetnosti, izazvao velik interes javnosti te je i nagrađen. Djela su na toj, prvoj izložbi datirala do pedesetih godina, sada su od pedesetih do danas, a među ostalim bit će izloženi i radovi Atača, Sedera, Kipkea, Novaka, Voriha, Krste Hegedušića, Željka Hegedušića, Murtića, Kožarića, Dabca, ali i pjesme Branimira Štulića, Ivana Slamniga, Darka Rundeka...

U zagrebačkom MSU za kraj godine pripremaju poslasticu iz suvremene umjetnosti, retrospektivnu izložbu Dalibora Martinisa pod naslovom "Data Recovery".

Alberto Giacometti u Umjetničkom paviljonu; Rad Željka Kipkea na izložbi "Vizije grada - Ikonografija grada 2" u Modernoj galeriji; Ljubo Ivančić u Gliptoteci HAZU; Ivan Posavec u Galeriji umjetnina; Ignjat Job u Galeriji Klovićevi dvori; Kristina Leko u MSU

IZLOŽBENA JESEN U EUROPSKIM METROPOLAMA

Od fotografija Eltona Johna u Londonu do Ai Weiweija u Firenci

U Muzeju Victoria&Albert pripremaju izložbu o kulturnoj povijesti između 1966. i 1970. godine, kada su nastale "neke od najboljih rock-pjesama, a i činilo se da će mladost i ljubav promijeniti svijet. Izložba se zove "Ploče i buntovništvo", uključeni su moda, film, dizajn, politički aktivizam. Sve popularniji na međunarodnoj mapi, Londonski dizajnerski bijenale, kako prenosi "Guardian" za temu ima "Utopiju" prema knjizi Thomasa Moorea, čija je 500. obljetnica. Richard Serra izlagat će u znamenitoj galeriji

trgovca umjetninama Gagosiana, u Londonu. Tate Liverpool priprema zanimljivu izložbu na kojoj će se rad "Moj krevet" Tracy Emin, jedno od najprovokativnijih djela suvremene umjetnosti, izložiti uz slike ro- mantičara Williama Blakea. Tate Modern London izložit će fotografije iz kolekcije Eltona Johna. Fotografska

galerija u Londonu bavit će se feminističkom fotografijom, a galerija Barbican izložbom "Vulgarno" istražuje taj pojam u umjetnosti i modi. Talijanska La Repubblica, pak, među ostalim ističe izložbu Ai Weiweija u Palazzo Strozzi u Firenci, dosad najveću izložbu tog umjetnika u Italiji, te veliku izložbu posvećenu baroknom, putenom Rubensu u Palazzo Reale u Milanu. Također u Milanu, ali u Muzeju kultura, veliku izložbu u listopadu imat će Jean-Michel Basquiat. pk